

Виходить два рази на тиждень що середи й що суботи.

Видає „Видавниче Товариство імені П. Куліша.“

„Нове Время“ про Українців.

„Нове Время“—орган бувшого (тепер уже „в Бозе почівного“) правління, нераз присвячувало свої сторінки українському життю й, я думаю, що нашим читачам буде цікаво знати, що думала ця правління рентгена (продажна газета) про нас у останні часи. Про те, що думала ця газета перше, здається, більше менче відомо всякому, хто хоч по-троми зазирав на сторінки газет. „Нове Время“, як попугай, тільки й знало обливати іномінами, обкідати брудом, оплювати всякий прояв українського життя. Коли там говорилося про нас, то завжди нестріли одні слова: мазепинство, сепаратизм (стремлення до відділення), малороси, хахли, зрада, підкуп і т. д. й т. п.

Але, як і в усіх божевільних поміж його любими фіксами бувають хвилини спокою, коли він навіть досить по-рядно, досить розумно може говорити, так і „Нове Время“, серед той брудної купії, в якій воно не перестає купати ся, обкідаючи близьками всіх і вся, часом на хвилину приходить до розуму й відважується сказати собі правду вічі.

І так, у № 14700 від 6. (19.) лютого 1917. року говорить ся (точний переклад з російського): „Для Росії переміщення центра української (в останні часи появилось ся) слово Українці, але завжди у знаках наведення) пропаганди з Австрої в Німеччину може мати важне значення. Український депутат (до австрійського парламенту) Е. Левицький не дарма назвав „Малоросію“ житівим нервом Росії. Тільки з часу приєднання „Малої Русі до Русії Великої“ міг начати ся імператорський період російської держави.“

У цих кількох стрічках „Нового Времені“ проглянула та гірка правда, яку свідоме українське громадянство старалося скрізь і всюди зазначити, іменно, що ми Українці були й є „погноєм“ для Москів, що нашим нещастям вони побудували міцні підвальнини монархізму й доти побренікували оружжям, поки не підіалили ввесь світ. Тепер кожний Українець має нагоду з усіх наших ворогів почути цю правду й відповідно до того зайняти правне становище.

Та „Нове Время“ нечасто так говорить, а це, що сказано вище, мабудь номімо волі вирвало ся з уст, бо зараз же в № 14704. для заспокоєння свого страху перед українським рухом і для обарвлення тих кількох слів правди звичайною систематичною брехнею, даліше пускає блахмана в очі, зі звичайною тільки для „Нового Времені“ наглою брехнею.

„Як що до сучасної війни—каже „Нове Время“—могли ще бути сумніви відносно значення й суті так званого „Українства“, як що ще були люди, котрі самі ци про вірили в небезпеку цього руху й уміли свій страх прищепити й другим, то війна виявила всю мізерність, всю штучність, всю неспроможність цього руху“.

Я не знаю, як помирити поміж собою ці дві протилежності. З одної сторони заявляють, що українська пропаганда може мати для Росії велику небезпеку, а з другої кажуть, що це все, ввесь український рух побудований на піску. Як бачите, інановні читачі, здоровий розум підказує, що коли нема ніякої небезпеки, то поцо даремно тільки базікати—час гаяти й напір неувати. Та, як завжде буває, що в кого болить, то він завжди про те й балакає. Так само роблять і ті верстви московського громадянства, котрих представляють ся „Нове Время“. Вони дуже добре знають, що тільки поєдання України дало їм можливість стати інановні на всю губу, як знають і те, що коли в голові широких мас українського громадянства зазирне свідомість, то прийде кінець їхньому інанованню. Ось та причина, яка не дає їм спокою й заставляє видумувати всякі брехні, аби тим затуманити українське громадянство й трохи даліше відеунути ту небезпеку, яка загрожує інанованию московського інановства на Україні.

Але ми скажемо їм їхніми ж словами: „Не ті часи, не ті настрої, не то самопізнання“.

Велика війна не пройшла даремно над головою українського громадянства. Ті величезні жертви, котрі привнесло українське громадянство на алтарі богові війни через свою несвідомість і затурканість, хоч до певної міри окунюють ся тісно свідомістю, яка широкою річкою потінва в великі маси нашого народу. І коли до цього часу ще були темні, непрорвічені уми, котрим ще не вийшов із голови інановний пагайкою патріотизм, то останні події змусять кожного подивитись тверезіше на світ. Кожний мусить зрозуміти, що нема іншого святого на землі, а цей увесь лад і нетипальні особи, про яких тільки в молитвах можна було спіннути, видумані самими людьми, а коли люді їх „превознесли“ так високо, то люді можуть і зсадити.

Отже, як би не заспокоювало себе московське інановство, а времіні решт мусить признати ся, що скоро прийде остаточний час розплати, початки якого ми вже бачимо зараз. Не знаю, що заспіває тепер „Нове Время“, коли ті товстолобі бюрократи, з нетипальнюю особою Миколи Романова на чолі, калитка яких завж-

ди була отворена для „Нового Времені“, опинились у Петро-Павловській фортеці?

Поживемо—побачимо. А тепер, як не пожаліємо докласти своїх рук, то й на нашій вулиці діждемо ся свята.

Ф. Якимець.

Українське життя.

За останній час принесли часописи багато звесток про наше життя на закордонній Україні. Постараємося переповісти товаришам, що найважніше, о скільки про це не було вже у нас звестки.

Російське правдіння не випускало Українців із своєї опіки й старалося на кожному кроці придушувати прояви українського життя.

Про розвязання катеринославської „Просвіти“ ми вже доносили. Із спростованням катеринославського губернатора Д. Чернявського вихідить, що повідомлення у міністерство внутрішніх справ про конечність закриття „Просвіти“ послав його посередник В. Колобов ще 25-го (ст. ст.) січня 1916-го року.

Кооперативний рух на Україні викликав зрозуміле занепокоєння в російських властях, як це видимо з отсєв оповістки: „Міністерство внутрішніх справ противне прихильному полагодженню прохань різних головних південних кооперативних товариств позволити їм зднати ся для спільніх закупок у союзи. На думку міністерства зднання громадянських організацій у союзи не відповідає державним інтересам і поглядам правління“.

Деякі нові причини до поведення російських властей супроти українства з кінцем 19-го століття подає проф. Сумцов в „Южнім Краї“, у своїх споминах із недавнього минулого харківського університету. Сумцов згадує, що професор Потебня дістав виговір за домові читання про пословиці й басні (!). Проф. Сумцову було заборонено боронити докторську працю про українського духовного письменника XVII століття, чернігівського архієпископа Лазаря Барановича тому, що Баранович жалував ся на наджиття московських воєвод. Проф. Багалій дістав виговір за те, що написав посмертну вістку про Костомарова. Панаходу по Костомарову дозволено тільки під умовою, щоби не було про це оповісток у часописах і щоби панахода відбула ся в присутності ректора й двох трьох професорів.

Однаке українське життя не затухає мimo всіх утисків. У останніх часах воно проявляється особливо ярко в культурних змаганнях. Про заходи над діяльністю українського театру згадувалося у нас передше. Щоби ті заходи сірінити, заснувався у Київі „Південнозахідний союз діячів народного театру й мистецтва“, який зачеркнув собі широку програму й задумується іншим популяризувати між широкими масами гарні твори мистецтва при помочі народних шкіл мистецтва, народних консерваторій, сталого й мандрівного театру, народних хорів, співаківських гуртків, народних оркестрів, концертів, стальних і вандрівних музеїв, вистав, відчitів, курсів і т. д.

У лютому відбулося кілька великих українських концертів, між тим три концерти в Петербурзі й два в Київі. Оба петербурзькі концерти випали дуже гарно. На першому співав і відомий співак Алчевський. Зала була переповнена. Публіка, між якою було багато пань в

українських національних убраних, витала дуже тепло артистів. Дня 21-го лютого відбувся третій черговий концерт "Українського Літературно-артистичного Товариства" у Петербурзі при співучасні артистів Імператор. театрів, Народного Дому й Музичної школи.

У Київі відбувся дія 29. січня ст. ст. в Педагогічнім музею вклад-концерт, присвячений народній музичній творчості і з окрема творчості Лисенка. Із творів Лисенка відігравано, крім величного числа пісень, ще арию Остапа з опери "Тарас Бульба". Дня 22-го лютого відбувся знов у Кулешівському Зібранні другий концерт української народної пісні у виконанні хору студентів університету св. Володимира й хору слухачок Вищих Жіночих курсів під управою А. Кошиця. "Кіївська Мисль" повідомляє, що 24-го лютого був у салії Київської Народної Авдіторії шкільний спектакль української драми Музично-драматичної школи імені М. Лисенка.

Згадуємо їй дещо про літературно-науковий рух. Винниченко виставляє тепер у московськім драматичному театрі свою нову п'есу "Мохоногое".

У двотижневику "Шлях" беруть між іншим участь М. Вороний, О. Кобилянська, проф. Кримський, М. Срібліанський, Гр. Чупринка й Т. Осадчий.

Історично-фільмологічне Товариство в Харкові оголосило конкурс на працю про Петебію. Премію в сумі 500 корон посередувала група кубанських офіцерів під умовою, що праця буде написана по українськи.

Відомий дослідник старовини Г. Лукомський випускає на днях на кошт графа Кляйн-міхеля ілюстроване видання "Старі двори харківської губернії", якого перший том коштуватиме 25 карбованців.

У Вороніжі має увійти в життя новий університет, п'ятий з чорги на Україні.

У київському університеті зачали викладати два нові українські доценти (професори). Огієнко й Савченко.

Міністерство просвіти має незабаром розглядати статут української громади при Казанському університеті.

3. Липовець.

Не вір, паво, павичеві...

Не вір, паво, павичеві,
Що пірлячко губить —
Не вір, дівко, Москалеві,
Що він тебе любить.

Хоч він тебе полюбити,—
Одвернеть ся — судить,
Хоч він тебе поцілує,
То на землю сплюне.

Не вір, дівко, Москалеві,
Як ти можу катюї —
Повір, дівкї, ти гадюї,
Що в темному лузі.

Бо гадюки хоч і вкусить,
То найдутъ ся ліки.
Москалъ дівку з ума зведе —
Неслава на віки.

Бо гадюка хоч і вкусить,
То найдутъ ся люде.
Москалъ дівку з ума зведе —
Не сливонъка буде.

В цій пісні вилікає свої жалі безталанна дівчина Українка, що віддалась та повірила Москалеві на його облеслини слова, але мусіла незабаром гірко каяти ся. Він обезсланив, опаслив, що вона не може між людей показати ся. Вона бажає краще, щоб її вкусила гадина, що в темному лузі, ніж мала вона вірити Москалеві, бо на ті муки, що вкусили гадина в ліки, те скоро мине, але неслава, в ліку її вівін Москаль, останеться ся на віki.

Якраз чомусь тепер, коли Москаль — ліберал розпорошився з обіцянками, ця пісня спала мені на думку.

Чи не доведуть нас ці ліберальні обіцянки Москала до того, до чого довели ту ймовірну дівчину; чи не одвернеть ся зараз московський ліберал та не сплюне, як побачить, що ліберальні Українці вуха порозівішували? Та між маєм цей гіркий досвід на своїй власній шкурі. Та й

дівчина ж ця, що виспівує свою гірку долю, хіба ж не виспівує долі України!

Ні! Не вір, паво, павичеві!..

10. Ввірвиструна.

З циклю „Мрій“.

Тиха нічка... В безмежному морі
Чорносинього неба зірки
Бліскотять світло-срібні, прозорі
І тримтять у темряві в ночі.

Спить город... Парк старий і таємний
Не шумить у нічному пісні.
Весь затих, весь забувсь, і приемний
Лягут запах квіточок ніні.

Тиха ніч... В оксамиті темряви
Мое серце зболіле без слів
Гими співає—ридає керавай—
Пісню болю й пошарпаних снів.

О, чи щезне розпути безодня,
Вічне горе і горе без дна?
Чи прокляте, кераве «съгодні»
Буде її завтра... без краю... кінця?

Нічко тиха, таємна, спокійна!
Безграниця спокою і мрій,
Чи і ти є безрадна, безсильна
Чорний біль заспокоїти мій?

О, розкрий оксамиті обійми,
Пригорни мене, скрий, захисти...
Тиж така тиха, красуне, і мрійна—
Лише ти заспокоїш, лиш ти!..

Ти відродиш зневечені мрії,
Віддаси мені Крила і Сні
Гарні, любі пісні золоті...
Лише ти заспокоїш, лиш ти!..

Ти мовчиш?... Ти не можеш зболіти
Заспокоїти пушу мою?
Ти же давала колись мені Крила,
Серцю Мрію святу, золоту...
...

Тиха ніч... В оксамиті темряви
Мое серце зболіле без слів
Гими співає—ридає керавай—
Пісню болю й пошарпаних снів.

* * *

Там, на фоні зеленої ложа,
В царстві квіток роскішно цвіте
Срібно-бліла, паухуча, пригожі
Мною виплекана Рожа.

В царстві мрій моїх в королівні
Чарівна, незловима, як оим,
Пречудова, прогарна, прекрасна
Моя Мрія — Царівна.

Евген Чумак.

Вісти з російського життя.

Цар звільнин від присяги. На жадання пропреторичного правительства звільнин бувши цар Микола II. осібним указом всіх чиновників і солдатів від присяги.

Всі великі князі пішли в "одставку". Льондонська "Таймс" доносить, що вісі великі князі зложили свої військові функції. Великий князь Кирил зложив команду в маринській гвардії, Николай Николаевич зрікся команди на Кавказі і вже розирається зі своїми полкамі й народом. І всі інші великі князі, котрі займали місця генералів артилерії та піхоти, інспекторів кавалерії та літаків, уступили.

Головнокомандуючим мас бути назначений генерал Алексей. Тому, що через уступлення царя забракло посередника між фронтом і краєм, мас бути створена осібна комісія, котра буде займати ся всіма справами війни й війська.

Нові арешти царських прихильників. Заарештовано барона Фредеріка, князя Мекленбургського, генерала Наченкова, князя Ольденбургського, губернаторів Штурмера, Татічева і Шебекова та багацько інших визначних монархістів.

Всі заарештовані міністри сидять під тим самими строгими умовами, які вони повідавали що до арештів політичних вязнів.

Признання нового правительства Росії. Петроградська телеграфічна агентура доносить, що Швейцарія, Англія, Франція, Америка та Італія признали нове правительство Росії і вступили з ним в урядові дипломатичні зносини.

Нове правительство перебрало державні довгі. Петроградська телеграфічна агентура доносить, що нове правительство признало й перебрало до заплати всі довги Росії. Так само й узнало воно важними всякі торговельні й промислові контракти та права на жаловання й пенсії. Заразом завзвичає воно до плачення податків і мита після старого розпорядку.

Освободження Фінляндії. Нове правительство оголосило маніфест, котрий потверджує конституцію Фінляндії й заряджує політичну амністію та нове скликання сойму.

Кара смерті знесена. Міністер справедливості Керенський підписав указ про знення кари смерті.

Політична амністія. Міністер справедливості оголосив загальну політичну амністію. До тепер винесено до 30.000 політичних вязнів. В Херсоні обезоружили вязні сторожків і освободили більше 2.000 політичних. Всі вони спокійно розійшлися по городі.

Скасування титулів у війську. Міністер війни зніс всі титули у війську. Титули "Ваше благородіє, високоблагородіє, превосходительство" і т. д. не сміють більше вживати ся. Солдати мають казати тепер: "Пан поручик, генерал" і т. д. Офіцери не мають більше права тикати, а заобовязані всім солдатам викати. Ходять вістки, що солдати домагаються ся, щоби офіцери були вибрані.

Виборче право для жінок. Часописи пишуть, що нове правительство прилагоджує законопроект виборчого права для жінок. Мілюков і Керенський піднімають цю нову реформу.

Жидівське питання й нове правительство. Англійські часописи підносять, що нове правительство ще нічого до тепер не промовило про рівноправність Жидів. Вони побоюються ся, що старі обмеження зістануть ся, бо на запитання, чи Жиди можуть стати офіцерами та вступати без обмеження в висші школи, ніч неспіча від правительства відповідь.

Жандарми на фронт! Нове правительство розпорядило, щоби всі жандарми ставились полками на фронт; жандармського війська налічує до 600.000.

Преса й революція. При кінці минулого тижня вийшли наново видання російських часописів. Всі обговорюють широко у своїх передовицях переворот із подрібним описанням всіх подій. Та чисте чудо сталося із чорносотенними часописами! Вони через ніч так змінились, що йх тяжко пізнати. "Нове Время" пише, що цар Микола потерпів справедливу кару за свої гріхи проти народу, котрі він поповняв від свого вступлення на престол! Ще прапіще "Вечернє Время" стало аж радикальним і закидає "Николаю Романову" такі страшні злочини, які не найдете в жадній ліберальній чи радикальний газеті. Ще дальше йде "Русская Воля"; вона жадає — республіки! Лиш республіка даст повну внутрішню свободу, котрої Росія бажає. "Петроградський Листок", орган священиків, зробив ся аж атеїстичним і "караулем" кричить проти череватих попів! "Петроградська газета", бувша найбільше цареславна часопись, містить багацько карикатур на царя й великих князів.

Так, то так! в другий бік вітер повіяв...

Священство й революція. На місце заарештованого прокурора Святійшого Синоду іменовано Владимира Львова. Всіх владик, котрі були прихильні до старого правительства, усунено. Молитви за царя і його родину при службі Божій заборонено читати. Священики, котрі є послами до Думи, видали до вірних підданих маніфест, щоби вони признали нове правительство.

Селяне й революція. "Таймс" доносить із Росії, що селяне наново почали гомоніти про землю. Особливо цікавить ся народ величими добрами царя й царської апанаажі; селяне бажають, щоби їх поділити між ними. Багацько солдатів повернули без дозволу з фронту до дому, бо б'ять ся, що їх при роздріб обминуть.

На Україні, в Полтавській, Чернігівській та Катеринославській губернії, прийшло до великих розрізнян. Народ рушив тільки на добру й палати поміщиків, несучи

червоний прапор із написом: „Земля й воля!“
Багацько маєтків і сахарних заводів спалено.

Залізничники й революція. В Росії тепер завершила ся цілісніта дезорганізація залізницї. Всі потяги приходять із великим спізненням. Робітники залізничні тепер більше займають ся політикою, як працею. Вони виставили жадання, щоби народ сам собі вибирал із поміж себе чиновників. Вони самі приступили до здійснення цих думок і повибрали так начальників станцій і руху.

Революційне робітництво й війна. Зі Швейцарії доносять, що маніфест робітництва, котрий Петроградська телеграфічна агентура підмовила оголосити, мав слідуючий зміст:

„Робітники! Ви є творці російської революції! Вана кров мусіла потоками політись, щоби знищити та позамінити гнобитеїв народу. Вас тепер наново ошукали! Ви ж хочете хліба, миру і свободи!

Робітники! Не вірте обіцянкам міщанства, і отре старається використати побіду, котру ви скуніли вашою кровю. Робітники! Ви можете стати хазяями Росії. Ми жадаємо, щоби сейчас почата мирові переговори й їх перевести під наглядом робітництва. Потім треба сейчас приступити дознанням соціалістичного питання при вилученню всіх інородців від Росії. Ми наші жадання зумімо підкорити! Чхеїдея».

Росія республікою? Англійське бюро Райтера доносять, що Центральний Відділ і парламентарія фракції конституційно-демократичної партії ухвалили, щоби Росію перетворити на демократичну республіку. На загальних зборах партії, котрі відбудуться 7. квітня с. р., предстається ся оцю ухвалу.

З Парижа звіщають, що в Петрограді повстав союз республіканських офіцерів.

Росія розлітається ся... Латишський національний комітет видав проглозію, котра жадає автономії народу. В Ризі відбулися великі демонстрації, де бійдники виставляли бажання відрватись від Росії і створити власну латишську республіку.

З Київя Полтави насіли містки про великий національно-український рух. Могучі товни народу проходили вулицями, співаючи національні українські гимни, та кричали: „Долой з московською неволею!“ На Крешчатику прийшло до сильної стички з військом, котре вінци уступило перед демонстрантами.

Емір із Бухарі хоче створити самостійний Туркестан і в тій цілі веде переговори з Хінами.

Москалі втікають із боязни перед погромами.

На Кавказі чути, що народ виставив, яко мету при сім перевороті, автономну кавказьку республіку!

Так отже зачинається ся кольос на глиняних ногах хитати!

З таборового життя.

Товариство «Хлібробі». За минулій тиждень у токаристів відбулося п'ять вкладів: один вклад про шовківництво, а чотири—про бджільництво. З вітром на роботи людей сухачів стає все менче.

24. марта т-во відбулося Загальне Збори, де було вибрано другого делегата до Генеральної Старшини, бо т. С., який був цим делегатом, виїхав на команди.

Соціальні Т-во. 24. і 26. марта о 7. годині вечера відбулися реферати т. Б—ї на такі теми:

24-го „Аграрне питання в програмах російських партій.“

26-го „Про утопічний соціалізм“

Генеральна Старшина. 26. марта відбулося засідання Генеральної Старшини, де розглянена і принята третя частина статута Генеральної Старшини. Розглянено статут Комітету по розділу подарунків. Прочитано й після дискусії прийнято бюджет Української Громади на будущий місяць, який виносить 1900 марок.

ТЕАТР.

В неділю 25. марта в Народному Демі відбувся вечір, уладжений Співаксько-музичним Товариством.

Не дивлячись на те, що в таборі людей мало, сала була майже переповнена.

Вечір почався співом пісень: „Ой у полі три криниченьки“ й „Ta туман яром котигєся“. Обі ці пісні виконав невеличкий гурток співаків добре.

Після п'єсень була декламація—„Сновід Наливайка“, яку продекламовано з серцем, тільки декламатор робив велику паузу.

Далі на сцені звили ся два куми й почали розповідати один другому про своє лихо. Кривий кум дуже кванився говорити й виконав свою роль некдало.

Пісні „Ta забійли сніги“ й „Ой бре море, бре“—особливо останню, виконано дуже гарно.

Декламації „Безязика кобила“, Треба всюди приятеля мати“ й „Горе поета“ декламовано дуже гарно.

Пісні, які виконав т. баудуїст у супроводі бандури, виконані досить добре.

В антракті грава духовна оркестра.

Після антракту на сцені показалася жива картина—запорожці в бандуристом.

Було просікано пісню про Байду під акомпанемент бандури.

В кінці духовна оркестра заграва гонак. На сцені танцювали танцюристи.

Що діється ся у світі.

Розширення беззглядної боротьби підводних лодок. Німці звіщають урядово, що обсяг беззглядної боротьби підводних лодок розширюється на Північне море з віймкою Норвезьких побереж. Отимони замикають дорогу кораблям, що довозили всені матеріали до Архангельську.

Китай і Німеччина. Китайське правительство урядово оголосило Німеччині осібною нотою зірвання дипломатичних зносин. Китайський посол у Берліні заявив звороту своїх националітів і цими днями покидав Німеччину.

Мобілізація Америки. Американський департамент війни оголосив мобілізацію всіх міліцій Сполучених Держав.

Німецька соціалдемократія й російська революція. Головна часопись німецької соціалдемократії „Форвертс“ (Вперед) із нагоди революції зміняє своє становище до Росії. З унадомом царату с осягнена воєна ціль німецької соціалдемократії. Вона пише: „Ta Росія, якоти якої ми тепер мали би бороти ся, є піша, як та, якоти якої ми війну почали. Тепер ми воюємо на сході не проти царизму, а проти народу, котрий сьогодня нам ще ворожий, але завтра може бути наш союзник мирної будучності, і котрого ми ніколи не ненавідділи. Жаден устрій не був нами більше зневідмінний, як царське правління. А є жаден народ не стояв напіному серцю близьше, як російський, коли він повстав проти царату“ Тому й жадас „Форвертс“, щоби умови проти нової демократичної Росії були інші, як ті проти царської. „Скажім ми російському народові, що він може з нами помиритись, коли хоче, та що обидві держави не потрібують себе силувати до дальнього війовання умовами, котрі противляються чести, буттю й розчіткові обох народів.“

ВІЙНА.

Німецько-французький фронт.

З великою осторожністю починають французи і англійські патруї розідувати поля битви між Сомою й Оазою, котрі Німці опорожнили. З обох сторін на французькому фронті появилася довго невидані кавалерія. Німецькі сторожі в багатьох несподіваних нападах попрощали ворожі передові сторожі й забрали при тім кількасот людей у полон.

Зрештою на цілім фронті цільна діяльність є розірваним. До більших стріч прийшло коло Вердену, над каналом Марні, у Воге-ах, ділинах Плені та Веври та в Шампані.

Німці зістрілили 3 літаки, а втратили 10 літаків, котрим керував 1-й руський принц Фридрих.

Італійський фронт.

На цілім фронті дуже жива артилерійна стрілянина. Австрійські розвідники в багатьох місцях вдерли ся в ворожі окоши й повертали зі здобичею назад.

Загальнюю очікується на цим фронті в коротці великої офензиви зі сторони Німців і Австрійців.

Македонський фронт.

Від 12—21. марта настунали з величими силами та могучою артилерією Французи й Англійці на війська Болгарії і Німців. Головна битва відбулась в окошицах Монастиря й над озе-

рами Приспа й Охрида. Ця велика офензива союзників під проводом французького генерала Сарая не осягнула ніяких успіхів. Німці й Болгарії відбили з величими stratами всі наступи.

Румунський фронт.

В долинах Тротосула й Чобаноса Німці здобули ворожі гірські позиції й забрали 500 людей у полон.

Російський фронт.

Німецькі патрулі вдерлись коло Ліди, котрої Динабург, ко о Сморгоня та Барановичів у російські окопи і взяли кількасот людей у полон.

Український фронт.

Звичайна перестрілка гармат і піхоти. Но-востей не має.

Морська боротьба.

22. марта повернула „Мева“, корабель висланій у Атлантик для тощення союзницьких торговельних кораблів, назад у рідину пристань. Вона затонила 22 кораблі з 123.000 тонами по-семності.

26. марта знішає німецький адміральний штаб, що підводні човни затонули 80.000 тисяч тонів.

Переніска з робітничими командами.

Тов. на шахтах Клотільде прим. Аммендорф. Одержані жертви на «Фонд Українського Шкільництва» 3 мк. Обоє Ваші прохання ми дістали й поробили що до Вас усі потрібні заходи. Ра Вас не забуваємо.

Тов. Б—ї Одержані 2 мк. 1 фен. 1 марку на ріжні добродійні цілі, а на решту висилаємо «Вільне Слово».

Тов. П—ї № 146. Одержані 3 мк. Календар і часопис Вам висилаємо.

Тов. І—квіт. № 2364. Одержані 25 фен. Книжки Вам висилаємо.

Тов. С—чові № 2772. Одержані 1 мк. 20 фен. Календар Вам висилаємо.

Тов. О—квіт. № 4072. Одержані 1 мк. Часопис «Вільне Слово» Вам висилаємо.

Тов. Ш—квіт. № 3773. Одержані 1 мк. Часопис Вам висилаємо.

Тов. Г—квіт. № 2394. Одержані 50 фен. Книжки Вам висилаємо.

Тов. К—квіт. № 62021. Одержані 1 мк. Календар висилаємо.

Тов. Д—бі № 584. Одержані від Вас 4 мк. 75 ф. Часопис «Вільне Слово» і книжки, за нинятком деяких, котрих бракує на складі, висилаємо.

Тов. Ф—квіт. № 87. Одержані жертву на «Фонд Українського Шкільництва» 50 ф. і на часопис 10 ф.

Тов. К—квіт. № 55687. Одержані 3 мк. 85 фен. Календар і часопис «Вільне Слово» Вам висилаємо.

Ком. Обергебргстегеї Аппавірг. Одержані 40 фен. Часопис «Вільне Слово» Вам висилаємо.

Тов. Т—квіт. № 3772. Одержані жертву на книжку «Дієстра» № 9888 1 мк. і 50 фен. на часопис «Вільне Слово», котру Вам висилаємо.

Тов. на робітничій команді Ліхтерфельде. Вашого листа одержали і робимо можливі заходи. Муж довіряє приїде до Вас у сній час.

Ком. Крумке. Одержані 1 м. 20 фен. Книжки й часопис «Вільне Слово» Вам висилаємо.

Ком. Клінов. Одержані 3 мк. 35 фен. Букварі й часопис «Вільне Слово» Вам висилаємо. Замість задачників, котрих не маємо, висилаємо інші книжки.

ЖЕРТВИ ПОЛОНЕНІХ УКРАЇНЦІВ ЗАЛЬЦВЕДЕЛЬСЬКОГО ТАБОРУ

від 1. листопада до 31. грудня 1916. року.

III. На укр. вдів і сиріт по цім боєвої лінії.	
1. Укр. Кооперативна Чайня з зиску за вересень—жовтень	128
2. Жертви в таборі і з робітничих команд	525

	м. ф.
4. Бльюкові Нац. Секцій	15 61
5. Жертва і. и. офіцерів	21
6. Жертва з роб. командо	9
7. Ічші жертви в таборі	19 66
	123 54

IV. На бідних укр. школярів у Львові.

1. Укр. Кооп. Чайня з зиску за вересень—жовтень	
1. Укр. Кооп. Чайня з зиску за вересень—жовтень	64
2. Національна Секція	
2. Національна Секція	15
	79

Крім того Редакційна Секція видрукувала да-
ром оловістки вартості 4,50 ф.

XII. На укр. Допомогову Касу.

1. Жертви полонених	
1. Жертви полонених	16 65

XIII. На хорих у шпиталі.

1. Жертви з роб. командо	
1. Жертви з роб. командо	9

XIV. На памятник.

1. Жертви полонених	
1. Жертви полонених	8 80

Загальне зіставлення:

1. На фонд „Українського Шкільництва в Росії“	
2. На фонд „Національної Оборони“	157 94
3. На укр. вдови і сироти по цей бік боєвої лінії	
4. На бідні укр. шкільні діти у Львові	68 85
5. На стипендію для ученика укр. гімназії	
6. На полонених Українців у Росії	133 25
7. На робітничу часопись	79
8. На „Вільне Слово“	35
9. На таборові просвітні цілі	1 30
10. На стипендію полоненому М-лю	39 69
11. На укр. Допомогову Касу	54
12. На хорих у шпиталі	16 65
13. На ялинку в таборі	9
14. На памятник померших	123 54
	8 80
	Разом
	829 02

Всіх жертв у 1916. році (від 1. квітня до 31. грудня) 6555 75

Місячне звідомлення Кооперативної Чайні за м. лютий 1917. року.

Р а х у н о к к а с и.

Прихід	м. ф.	Розхід	м. ф.	
Решта на 1. лютого	1825 19	Закупно краму її майна	709 42	
Поступило за м. лютий:		Винагорода Управи, служащих, канцелярські, господарські й інші розходи	116 97	
Шахвих	60	Звернено пайв	18 60	
В писових	40	Видано членам дівіденди	3 44	
Варучки за крам	1141 01	Решта на 1. марта 1917. року	2118 77	
			Білянс	2967 20

Р а х у н о к к р а м у.

Прихід	м. ф.	Розхід	м. ф.	
Решта на 1. лютого	102 79	Продано за лютий	1141 01	
Поступило в лютому	709 42	Зменшено розцінку її зісновано краму	86	
Прибуток	403 24	Взято мила для потреби чайні	1 70	
		Решта на 1. марта 1917. року	71 88	
			Білянс	1215 45

Р а х у н о к з и с к і в і с т р а т.

Зиски	м. ф.	Страти	м. ф.	
Зиск по рахункам краму	403 24	Винагорода Управи, служащих, канцелярські, господарські й інші розходи	116 97	
		Зменшено розцінку її зісновано краму	86	
		Взято мила для потреби чайні	1 70	
		Страти майна	3 50	
		Списано 10% зі стоямості майна на амортізацію	24 14	
		Чистий зиск за лютий	256 07	
			Білянс	403 24

Б і л я н с на I. м а р т а.

Актива	м. ф.	Насилва	м. ф.	
В касі готівкою	2118 77	КАПІТАЛ:		
Краму	71 88	Пасив:		
Майна	217 27	Оборотовий	476 10	
		Резервовий	119 50	
		Дівіденда, яку приписано до пайв	1150 51	
		Чистий зиск за січень	128 29	
		» » » лютий	277 45	
			256 07	
			Білянс	2407 92

Ч	Л	Е	Н	И	Число членів	Число пайв	На кіноту м. ф.
На 1. лютого було					1016	1647	494 10
В лютому висітало сл					2	2	60
» » висітало ся					35	62	18 60
На 1. марта зістало ся					983	1587	476 10

Про розділ чистого зиску за м. м. січень і лютий оголошено в попередньому (22) чиселі „Вільного Слова“ в відділі таборового життя.

Управа.

З друкарні Союза Визволення України в таборі біля м. Зальцведеля.

ОПОВІСТКИ.

До наших читачів на робітничих командах!

Більше року видає наша громада таборову часопись і цим майже в 200.000 примірниках рознесла рідне слово по всіх закутках полону. Зі всіх сторін наспілі окрім широких слів подяки й баґацько передплат і жертв на підпомогу цього діла. Тільки мала частина робітничих команд не спромоглася до тепер хоч на якусь лепту для громадської справи. Тому звертаємося до тих робітничих команд, які ще не прислали передплати, з проханням сповнити свій громадський обов'язок, бо інакше їм зстановиться висилка часопису з 1. квітня (апріля).

Передплата на «Вільне Слово» виносить: місячно 35 феніків.
за 2 місяці 70 феніків.
« 3 « 1 м.

Замовляти по адресі: Lager Salzwedel, „Вільне Слово“—Lagerzeitung.

До товаришів на робітничих командах.

Товаришів із робітничих команд, що звертаються до Секретаріату «Українсько